

Μια συνέντευξη για το μάθημα «Γνωρίζουμε τα Φυτά και τις Φυσικές Μεθόδους Καλλιέργειας».

Με τον Μάριο Δεσύλλα

στη Βάση Παναγοπούλου (για την Εφημερίδα των Συντακτών).

Ερ. Τι αφορά το μάθημα που ξεκινάει το Νοέμβριο στη Γλυφάδα (Α.Α.Ε.Π.Κ.Ι.);

Απ. Ουσιαστικά είναι μια «μικρή εναλλακτική γεωπονική». Όλη δηλαδή η γνώση που θα αποκτούσε κάποιος σε 5 χρόνια σπουδών, διυλίζεται και δίνεται συμπυκνωμένα, αλλά και μέσα από την εναλλακτική – οικολογική σκοπιά.

Ποια είναι τα θέματα που διδάσκονται;

Τα βασικά που χρειάζεται να γνωρίζει κανείς για να καλλιεργήσει με επιτυχία. Όπως τι χρειάζεται το φυτό για να αναπτυχθεί καλά – άρα «**γονιμότητα εδάφους και λίπανση**» – αλλά και πώς μπορούμε να το προστατέψουμε από οτιδήποτε μπορεί να το απειλήσει στη διάρκεια της ανάπτυξής του - άρα «**φυτοπροστασία**». Πάντα μέσα από το εναλλακτικό πρίσμα και μόνο με φυσικές μεθόδους και προτάσεις αντιμετώπισης. Στη συνέχεια εξετάζουμε, σε ένα κατά κάποιο τρόπο «**ειδικό μέρος**», πώς αυτά εφαρμόζονται σε όλες τις σημαντικές για τον ελληνικό χώρο καλλιέργειες: ελιά, αμπέλι, οπωροφόρα, κηπευτικά, σιτηρά και αρωματικά φυτά. Αλλά και πώς δημιουργούμε ένα βιώσιμο αγρόκτημα.

Πώς είναι δυνατόν να συμπυκνωθεί τόση ύλη σε λίγα (7) Σαββατοκύριακα;

Φροντίζουμε να ξεσκαρτάρουμε οποιαδήποτε γνώση «βαραίνει» τον εκπαιδευόμενο, χωρίς να είναι άμεσα χρήσιμη. Σε καμιά περίπτωση δεν ενθαρρύνεται η «συσσώρευση γνώσεων». Στα μαθήματα δίνεται ένα απόσταγμα εμπειριών από τα 30 χρόνια που εργάζομαι δίπλα σε αγρότες, βοηθώντας τους να κάνουν πράξη την οικολογική καλλιέργεια.

Άρα μιλάμε για μια εκπαίδευση

προσανατολισμένη καθαρά στην πράξη και στην «επίλυση προβλημάτων»;

Θάλεγα για μια προσέγγιση απ' τη μια, πάρα πολύ πρακτική, π.χ. κάνουμε εργαστήρια παρασκευής σπιτικών – φυσικών φαρμάκων για την αντιμετώπιση ασθενειών των φυτών ή εργαστήρια γνωριμίας με τα φυσικά υλικά λίπανσης, αλλά που ταυτόχρονα θέλει να «κοιτάει και προς τα πάνω». Για μένα η επιστροφή στη γη δεν έχει νόημα – και δεν θα πάει μακριά - αν δεν συνοδεύεται και από μια νέου τύπου ισχυρή νοηματοδότηση της αγροτικής εργασίας - και της σχέσης με τη γη. Πιστεύω ότι η γεωργία είναι μια ιστορία με πολύ βαθιές προεκτάσεις, όπου ο άνθρωπος καλείται να σταθεί με ευθύνη ανάμεσα «σε Γη και Ουρανό» και να γίνει ένας σοφός και «με αγάπη», φροντιστής του δώρου της Ζωής. Άρα μιλάμε και για μια άλλη στάση

εσωτερική ή πνευματική που χρειάζεται να καλλιεργήσει ο άνθρωπος. Αυτό δηλαδή που πρεσβεύει η Βιοδυναμική Γεωργία.

Αφού φτάσαμε σε αυτό, τι είναι λοιπόν η βιοδυναμική και γιατί της δίνετε ιδιαίτερη έμφαση σε αυτόν τον κύκλο εκπαίδευσης ;

Η Βιοδυναμική γεωργία, όπως την βλέπω μέσα από την εμπειρία μου – αλλά ακόμη κι αν θέλετε κι από τα λάθη μου στη γεωργία, που με δίδαξαν πολλά από το 1988 που εργαζομαι ως σύμβουλος - είναι η μέθοδος που μπορεί να δώσει στους δύσκολους καιρούς που ζούμε, ένα φως. Για τη γεωργία αλλά και γενικότερα. Αν χρειάζεται να το εξηγήσω, αφενός μπορεί να κάνει τα εδάφη και τα χωράφια μας γόνιμα, με σημαντικά χαμηλότερο (έως αμελητέο) κόστος. Αλλά και να ανεβάσει την ποσότητα της παραγωγής, όχι μόνο μη κατεβάζοντας την ποιότητα, αλλά φέρνοντας την στο υψηλότερο δυνατό σημείο: οι εμπειρίες και οι γνώμες π.χ. ειδικών από το χώρο του κρασιού διεθνώς τα τελευταία χρόνια, το επιβεβαιώνουν. Η «εσωτερική» ποιότητα, ο χαρακτήρας και η αντοχή στο χρόνο των βιοδυναμικών κρασιών, έχουν φέρει τη μέθοδο αυτή στο επίκεντρο των συζητήσεων στον χώρο του οίνου... Με έντονες αντιπαραθέσεις βέβαια, υπέρ και κατά, όπως είναι εξάλλου αναμενόμενο και φυσικό σε τέτοιες περιπτώσεις.

Πώς ξεκίνησε, ποια ήταν η πρώτη σας επαφή με τη βιοδυναμική;

Οι πρώτες μου επαφές, πέρα από κάποια σχετικά διαβάσματα, ήταν αυτή με τα βιοδυναμικά προϊόντα, σε «ταξίδια στην Ευρώπη». Όταν π.χ. το 1996, σε μια περιοδεία μαζί με την Ορνιθολογική Εταιρεία, σε βιολογικά οινοποιεία στη νότια Γαλλία, γεύτηκα στο Domaine Pelisson (βιοδυναμικό από το 1990), ίσως για πρώτη φορά για μένα ένα κρασί που «δεν χτυπούσε στο κεφάλι». Η ιδιοκτήτρια επίσης ήταν ένα πολύ ενδιαφέρον άτομο, που ξεχώριζε από όλους τους άλλους αμπελουργούς που είχαμε συναντήσει. Σε άλλη επίσκεψη στην περιοχή της Lyon, είδαμε με έκπληξη στο κτήμα Ronot, βιοδυναμικές καλλιέργειες κρεμμυδιού να είναι υγιείς, όταν όλη η γύρω περιοχή είχε καταστραφεί από επιδημία μυκητολογικών ασθενειών (σκωρίαση κ.α.). Αργότερα στην Αγγλία το γάλα αγελάδας που δοκίμασα στο βιοδυναμικό αγρόκτημα του Oaklands Park – ως σημειωθεί ότι δεν είμαι καθόλου φίλος του γάλακτος και δη αυτό της αγελάδας - ήταν μια γευστική εμπειρία από άλλο κόσμο: θύμιζε ... «λιωμένο παγωτό βανίλλια»(!). Τέτοια και άλλα βιώματα χαραχτήκαν μέσα μου. Κατανόησα ότι αυτό που βιώνουμε ως τροφή είναι πολύ κατώτερο αυτού «που θα μπορούσε να είναι» η τροφή. Και ότι αυτή η «άλλη ποιότητα» μπορεί να γίνει πράξη – μια και ήδη κάποιοι, κάπου αλλού, το κάνουν!

Και πώς την μάθατε, πώς την γνωρίσατε βαθύτερα;

Καθώς συνειδητοποιούσα όλα αυτά, όπως και ότι η **βιολογική γεωργία** δεν είναι «το τέλος του ταξιδιού», με μια παρέα φίλων, στο τέλος του 2000, είπαμε «να φέρουμε τη βιοδυναμική στην Ελλάδα». Να την μάθουμε δηλαδή πρώτα από όλα δηλαδή, εμείς! Όπως κι έγινε: γεννήθηκε η ομάδα του «εν δυνάμει» και φέραμε δασκάλους από το εξωτερικό, κυρίως από Ιταλία, αλλά και Γερμανία και Αυστραλία. Σταδιακά μας εκπαίδευσαν ή καλύτερα μας «μύησαν» σε αυτήν την βαθύτερη στάση ζωής και πρακτικής απέναντι στη Φύση. Αργότερα πήγα στην Ιταλία και συμπλήρωσα την εκπαίδευσή μου. Νομίζω ότι αυτά τα μαθήματα που ξεκινάνε τώρα στην ΑΕΠΚΙ, είναι η μόνη ευκαιρία που παρέχεται αυτή τη στιγμή στην Ελλάδα για να μάθει κανείς βιοδυναμική, χωρίς να χρειάζεται να φύγει «σ' άλλη γη, σ' άλλα μέρη»!

Και στην Ελλάδα τι έχουμε πετύχει με την βιοδυναμική γεωργία;

Μίλησα ήδη για την ποιότητα. Πολλές οι μικρές επιβεβαιώσεις π.χ. στην καλή ωρίμανση των καρπών και φρούτων, στην υγεία των φυτών κ.α. Μια διάκριση στην οποία αξίζει να σταθούμε στα «καθ' ημάς» είναι η βράβευση του ελαιολάδου της Χ.

Φράγκου –Μερκούρη (με ομοιοδυναμική καλλιέργεια) από το περιοδικό «Γαστρονόμος» το 2009. Αλλά και σε μια άλλη «καλή είδηση», από το χώρο του εδάφους αυτή τη φορά: στο μικρό ερευνητικό μας πρόγραμμα «Σχέδιο δράσης για τον Χούμο» στην Κάρυστο μέσα στη ζώνη ερημοποίησης, αυξήσαμε τον χούμο από 1.6% σε 4.5%, μόνο με βιοδυναμική. Αυτό σημαίνει ότι καταφέραμε επίσης να αποθηκεύσουμε στο έδαφος του πιλοτικού αυτού κτήματος, γύρω στους 350 τόνους άνθρακα! Άρα με την «βιοδυναμική φροντίδα του εδάφους», ανοίγει αναπάντεχα κι ένα άλλο παράθυρο, για την αναστροφή της κλιματικής αλλαγής, αποθηκεύοντας άνθρακα στο έδαφος (carbon sequestration).

Πώς όμως είναι δυνατόν να αφομοιωθούν γεωργικές γνώσεις μέσα σε μια τάξη;

Στην παραμικρή ευκαιρία γίνεται σύνδεση με βίωμα και παραστάσεις: βλέπουμε τα υλικά, φτιάχνουμε σκευάσματα, βγαίνουμε έξω στη φύση ή σε βιολογικά κτήματα. Επίσης στο τέλος της χρονιάς γίνεται μια εκδρομή 2 ή 3 ημερών, σε βιολογικά και βιοδυναμικά κτήματα. Εκεί γνωρίζουμε επαγγελματίες παραγωγούς που έκαναν πράξη αυτές τις ιδέες, της Βιοδυναμικής, αλλά και της Περμακουλτούρας ή της Φυσικής Καλλιέργειας, που επίσης είναι πολύ σεβαστές και ενδιαφέρουσες μέθοδοι.

Και το κόστος;

Υπάρχει ένα κόστος για τη χρονιά, που καλύπτει και αρκετό διδακτικό υλικό που μοιράζεται κ.α. Πάντως είναι μάλλον πολύ μικρό συγκριτικά με το τι θα χρειαζόταν για να ταξιδέψει κανείς στο εξωτερικό και να έρθει σε επαφή με αυτή τη γνώση...

Ποιους θα λέγατε ότι αφορούν ή μπορεί να επωφεληθούν, από αυτά τα μαθήματα;

Καταρχήν όσες ή όσοι έχουν ήδη αρχίσει ή σκέφτονται να ασχοληθούν με την καλλιέργεια της γης. Θα πάρουν τόσο εφόδια γνώσης, όσο και ελπίζω θα βοηθηθούν να δουν πιο βαθιά αυτό που ξεκινάνε. Αλλά τα μαθήματα μπορεί να είναι χρήσιμα και στον καθένα που ενδιαφέρεται να εμβαθύνει στα Φυτά και τη Φύση. Συχνά π.χ. το παρακολουθούν και άτομα που προέρχονται από το χώρο της Θεραπευτικής ή συνειδητοποιημένοι «πέρα από το συνηθισμένο» καταναλωτές.

Και σε 100 λέξεις

Μια «μικρή εναλλακτική Γεωπονική» στη Γλυφάδα (Αττικής)

Ετήσιος κύκλος εκπαίδευσης στη Γεωργία (με έμφαση στη Βιοδυναμική) ξεκινάει στις 9 & 10 Οκτωβρίου ου στη Γλυφάδα, στην Ακαδημία Α.Ε.Π.Κ.Ι. (Καλαμών 3, Παραλία Γλυφάδας).

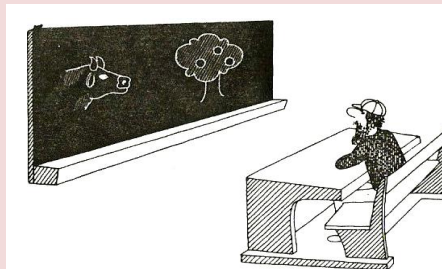
Τα μαθήματα γίνονται ένα Σαββατοκύριακο το μήνα, (πρωινά 10 με 2 μ.μ.) και διαρκούν από τον Οκτώβριο έως τον Μάιο (σύνολο: 7 Σαββατοκύριακα /Σ-Κ).

Καλύπτονται όλα τα βασικά θέματα της καλλιέργειας: έδαφος, φυτοπροστασία, εφαρμογή σε βασικές καλλιέργειες, ξεκινώντας ένα αγρόκτημα.

Έμφαση δίνεται στη βιοδυναμική - και είναι από τις λίγες, αν όχι η μοναδική ευκαιρία εκπαίδευσης στη μέθοδο αυτή στην Ελλάδα.

Διδάσκει ο Μάριος Δεσύλλας, γεωπόνος Γ.Π.Α., με πολυετή εμπειρία στο χώρο της βιολογικής και βιοδυναμικής γεωργίας.

Πληροφορίες : στο **210-9888.602** («εν δυνάμει» - Μάριος Δεσύλλας) ή και στη γραμματεία της σχολής **Α.Α.Ε.& Π.Κ.Ι.** στο **210-8010.111** και στον ιστότοπο **akadimia.gr**

site